

GE634102

สารสนเทศและการสื่อสารสังคมดิจิทัล

Digital Society Communication and Information

“ คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต สื่อดิจิทัล
และเครือข่ายทางสังคมต่างๆ คือ
เทคโนโลยีดิจิทัลที่ปรากฏเป็นรูปธรรม
และเป็นนวัตกรรมที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบ
การดำเนินชีวิตของมนุษย์ในโลกปัจจุบัน
อย่างกว้างขวางและรวดเร็วที่สุด”

โลกดิจิทัลกับวิถีชีวิต

โลกดิจิทัลทำให้หลายสิ่งที่มนุษย์ได้แต่จินตนาการเกิดขึ้นจริง
ข้อมูลข่าวสารถูกเผยแพร่ แลกเปลี่ยนและถูกสืบค้นได้อย่าง
รวดเร็วเพียงปลายนิ้วสัมผัส ธุรกิจหลายอย่างล้มหายตายจากไป
พร้อมกับการเกิดธุรกิจใหม่ๆ ที่เข้ามาตอบสนองพฤติกรรมของ
มนุษย์ได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น

ในขณะเดียวกันความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกัน
เองก็เปลี่ยนไปตามเทคโนโลยีการสื่อสารใหม่ๆ
มนุษย์กับมนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กันโดยตรงน้อยลง
ดังแสดงออกในรูปแบบของ
“สังคมก้มหน้า”

ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Digital literacy

หมายถึง ทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แทปเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงาน หรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

ทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถ 4 มิติ

- การใช้ (Use)
- เข้าใจ (Understand)
- การสร้าง (create)
- เข้าถึง (Access) เทคโนโลยีดิจิทัล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 9 ด้าน

การใช้งาน
คอมพิวเตอร์

การใช้งาน
อินเทอร์เน็ต

การใช้งานเพื่อความมั่นคง
ปลอดภัย

การใช้โปรแกรม
ประมวลคำ

การใช้โปรแกรม
ตารางคำนวณ

การใช้โปรแกรม
การนำเสนอ

การใช้โปรแกรม
สร้างสื่อดิจิทัล

การทำงานร่วมกัน
แบบออนไลน์

การใช้ดิจิทัล
เพื่อความมั่นคงปลอดภัย

ทำไมต้องพัฒนาทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จากยุค Analog ไปสู่ยุค Digital และยุค Robotic จึงทำให้เทคโนโลยีดิจิทัลมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตและการทำงาน ซึ่งเป็นแกนหลักของการพัฒนาประเทศ จึงต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิด culture shock เนื่องจากการเปลี่ยนผ่านเทคโนโลยี และเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม เช่น การสูญเสียการเป็นส่วนตัว ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน การโจรกรรมข้อมูล การโจมตีทางไซเบอร์ เป็นต้น

จริยธรรมในยุคดิจิทัล

คุณธรรม จริยธรรม เป็นสิ่งที่ทำให้สังคมอยู่ร่วมกัน
อย่างสงบสุข เป็นความรับผิดชอบต่อสังคมของ
สมาชิกทุกคนในสังคมที่พึงมีเพื่อให้สังคมอยู่ร่วมกัน
ได้

การใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัล หากผู้ใช้ขาดคุณธรรมและ
จริยธรรมในการใช้งาน จะทำให้เกิดปัญหาขึ้น ทั้งแก่
ตนเอง สังคม และประเทศชาติ ปัญหาทางด้านจริยธรรม
ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่พบบ่อยครั้ง มักเป็นเรื่อง
การเคารพสิทธิของบุคคล ความรับผิดชอบต่อสังคม
ความถูกต้องของข้อมูลข่าวสาร หรือแม้กระทั่งการปิด
กั้นขัดขวางให้ไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลได้

การสื่อสารในยุคดิจิทัล เอื้อให้คนแปลกหน้าเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลได้ง่ายด้วยข้อมูลที่แสดงออกในโลกไซเบอร์ ข้อมูลที่ผู้ใช้บันทึกเองนี้ได้เพิ่มความเสี่ยงให้อาชญากรนำมาเป็นฐานข้อมูลในการล่อลวงทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งสร้างความเสียหายทั้งต่อตัวบุคคลและลดความเชื่อมั่นในหมู่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ซึ่งมาตรการทางกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่มีอยู่ไม่สามารถป้องปรามการจู่โจม หรือเยียวยาความเสียหายได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะอาชญากรข้ามชาติ ดังนั้นการสร้างมาตรการเตือนภัยล่วงหน้าและสร้างความตระหนักรู้ อาจจะเป็นผลดีกว่าการเยียวยาเหยื่อและตามดำเนินคดีอาชญากรหลังเกิดความเสียหายแล้ว

ความเสี่ยงในสังคมดิจิทัล

กลั่นแกล้งบนออนไลน์ Cyberbullying

‘การกลั่นแกล้ง (Bullying)’ เป็นพฤติกรรมที่ตั้งใจ
กระทำให้ผู้อื่นได้รับความทุกข์ความเจ็บปวด เพื่อให้
ตนเองรู้สึกมีอำนาจ หรือมีพลังเหนือกว่าผู้อื่น ซึ่ง
แน่นอนว่าสังคมไม่ยอมรับพฤติกรรมรูปแบบนี้ แต่
ทำไมเราจึงพบเห็นมากขึ้นในสังคมไทย

คำว่า Bully (บูลลี่) เริ่มปรากฏตามสื่อต่าง ๆ มากขึ้นในช่วงหลัง เนื่องจากสังคมเริ่มตื่นตัวกับการกลั่นแกล้ง (Bullying) ที่ทำให้ผู้อื่นเจ็บตัวหรือรู้สึกแย่ โดยพฤติกรรมนี้มักเกิดขึ้นกับเด็กๆ และมักถูกรังแกจากเพื่อนที่โรงเรียนหรือคนในครอบครัวอย่างพี่น้อง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพโดยรวมของเด็กที่ถูก Bully และอาจทำให้เด็กเกลียดกลัวการไปโรงเรียน หรือมีปัญหาในการเข้าสังคมเมื่อโตเป็นผู้ใหญ่ในที่สุด

ในปัจจุบัน Bully ไม่เพียงแต่เกิดขึ้นจากวิธีเดิมๆ สื่อ และเทคโนโลยี มีบทบาทสำคัญและเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการกลั่นแกล้งของคนในยุคปัจจุบัน สำหรับในประเทศไทย พบว่า กลุ่มเยาวชนมากกว่าร้อยละ 50 มีพฤติกรรมกลั่นแกล้งผ่านโลกไซเบอร์และคุกคามผู้อื่นผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Cyberbullying)

